

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Alienatio Canonica Rerum Ecclesiae Temporalium

**Wiestner, Jacob
Prielmeyer, Bernhard F.**

Ingolstadii, 1692

Articulus II. De Rerum Ecclesiasticarum Donatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61444](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61444)

graventur, prohibitum volunt cum *citt.* Innocentio Butrio, Zabarella & Joan. ab Imola in *c. cit. n. 7.*

ARTICULUS II.

De Rerum Ecclesiasticarum Donatione.

SUMMARIUM.

1. Pralatis permiffa est Donatio rerum Patrimonialium.	Tutorem & Prælatum.
2. Et Beneficialium remiffivè.	9. Ifti competens modica donandi facultas utilis est Ecclefia.
3. De Bonis Ecclefiarum & Monafteriorum, dubitandi ratio.	10. Qua Donatio modica aut immoderata?
4. Immobilia ex causa tantum, & cum Solemnitatibus donant.	11. Hec etiam cum Capituli confenfu illicita est:
5. Immoderata Donationes Prælatis illicita.	12. Facta tamen de Jure fubfiftit:
6. Licita moderata ex causa Remuneracionis &c.	13. Nifi Immobilium diftractio- nem inducat.
7. Et merè liberales modica.	14. De Donatione Religiofis fpecialiter interdita.
8. Notabiles differentia inter	

Secundò, præ reliquis Alienationibus interdita iisdem est Donatio; quòd rerum jactationi valde propinqua & Patrimonij maxime fit periculofa. Qua in re tamen opus est diftinctione aliquà inter Res, five Bona. Et imprimis quidem bonorum fuorum Patrimonialium vel-quafi, Donationes quas- cunque Ecclefiarum fæcularium Prælatis, rerumque ad eas pertinentium Administratoribus & Clericis quibuscunque per- inde ut Laicis permiffas effe res est omnino indubitata. Quas facere de redditibus fuis Beneficialibus, de Jure & Confuetudine poffint *p. 1. art. 7.* toto est explicatum. De Bonis autem five rebus temporalibus ipfarum Ecclefiarum, Monafteriorum

S 3

&c.

&c. dubium & magni in praxi momenti controversia est: quæ oritur ex generalitate prohibitionis Leoninæ sine exceptione decernentis, *Ne quis Episcopus de rebus Ecclesiæ suæ quicquam donare &c. audeat, can. Sine exceptione 12. q. 2 & c. Cum Apostolica 7. De ijs quæ à Prælat. & c. Nulli 5. de Reb. Eccl. alien. relat. e.* Quibus consonant textus *c. 1. & c. Tua 8. De ijs quæ à Prælat.* illarum Donationes, imò venditiones & commutationes, sine justa causa & Solennitatibus factas, irritantes: quorum eisque similium Canonum dispositionibus, ut Prælatorum aliorumque Administratorum Ecclesiasticorum donandi libertas nimium constricta, aut omnino adempta non videatur: operæ pretium erit, si inter ipsa Ecclesiarum Bona, & ipsas etiam istorum Donationes iterum distinguamus.

4 Bona enim sive res illarum immobiles, & his æquiparatas mobiles Pretiosas, sicut merè liberaliter, & sine necessitatis, evidentis utilitatis vel alia simili justa causa, & Canonicis Solennitatibus donari non posse, ex *text. cit.* ita justâ aliquâ causâ exigente vel suadente & Juris Solennitatibus intervenientibus, donari posse, ex *can. Quicumque, q. 2. cit. & c. Per tuas 5. de Donat. cum Panormit. ibi n. 6. defumunt Laiman Tract. de Alienat. Rev. Eccles. cap. 5. §. 8. n. 112. & Pirrhing. Method. Juris Canon. lib. 3. tit. 24. n. 11.*

5 De rebus etiam, & alijs ejusmodi mobilibus non Pretiosis, sicut Remuneracionis sive Pieratis & Misericordiæ vel alia simili causâ, moderatas & meritis commensuratas, & si modicæ sint, etiam merè gratuitas Prælati communi sensu DD. permittunt: ita immodicæ sive magnæ quantitatis Donationes eis à Jure permiffas meritò negant & propter *text. c. Fraternalitatem 2. de Donationibus*, ubi ratio redditur; quòd Prælati, etsi bonorum seu reddituum Ecclesiasticorum generalem & liberam habeant administrationem, illorum tamen careant Dominio: & Ecclesiæ conditionem meliorem facere debeant, non deteriorem: quod posterius fit magnæ quantitatis, & merè liberali donatione;

natione; quia donare perdere est *l. Filius 7. princip. ff. de Donat.*
& *l. Ordinem 2. C. de Consul.*

Remuneracionis contrà, vel aliâ v. g. Pietatis & miseri- 6
cordiâ causâ, Donationes moderatas eis permitendi ratio fuit;
quòd hujusmodi Donationes, cùm justa ratione nitantur, ex
quadam obligatione & necessariò fieri censeantur, arg. *c. 1. de*
Donat. l. Filius cit. §. 1. & l. Sed etsi §. 11. ff. de Petit. hered.

Merè liberales autem, si modicæ sint; cùm propter Con- 7
suetudinem universalem fere omnium Ecclesiarum: quarum
Prælati & Rectores modica seu minima donare passim solent,
teste Laiman §. *cit. n. 114.* & Pirrhing *cit. Tit. 24. n. 14.* tum ve-
rò, quòd hoc exigere videatur libera administratio: quam in
Ecclesiæ rebus Prælati habet: & per hujusmodi rerum Dona-
tiones non solum evitetur suspicio avaritiæ, cui Personæ Ec-
clesiasticæ al quando obnoxia sunt: sed istarum bona existi-
matio & hominum erga ipsas benevolentia studiùmque liberali-
tatis erga Ecclesias & Monasteria conservetur.

Neque obstat; quòd Prælati aliique Administratores Ec- 8
clesiastici æquiparentur Tutoribus, Steph, Gratianus *Discept.*
Forens. Tom. 4. cap. 601. n. 6. & Gutierrez *de Tutelis p. & cap. 1. n. 8.*
qui de rebus Pupilli donare nihil possunt, nisi ex causa justa: ob
quam in illius utilitatem cedere videtur *l. Tutor 13. §. 2. & fin.*
ff. de Administ. Tut. & l. Pactum Curatoris 22. C. de Pactis. Non
inquam obstat: quia, ut silentio prætermittatur, quòd parvas
Donationes etiam his permissas alijs relatis velle videatur *cit.*
Gutierrez *p. 2. cap. 6. n. 10.* etsi Tutor & Prælati in multis æqui-
parentur: in alijs tamen notabiles differentiæ inter eos interce-
dunt, ut Glossa à DD. passim recepta in *can. fin. V. Quia Episco-*
pus 5. q. 3. advertit. Primò enim Tutor est temporalis, sive ad
tempus datus *Princip. Instit. Quibus modis tutela fin. & l. fin. C.*
Quando Tut. vel Curat. esse desinunt: Prælati autem fere perpe-
tuus; cùm Prælatura, sicut cetera Beneficia Ecclesiastica, confe-
ratur in Titulum; & Prælato, dum vivit, non auferatur, per
text:

- text. *can. Sanctorum* junctâ Glossâ *V. Perpetuo dist. 7. c. Ex parte 5. de Clerico agrot. & c. Si gratiosè* junctâ Glossâ *fin. de Rescript. in 6. Secundò Tutor non utitur nec fruitur rebus Pupilli arg. l. à Tutoribus 33. §. fin. & l. Qui negotiationem 58. princip. ff. de Administ. Tut. Prælatus autem sæpè (quando scilicet distinctos non habet) ex redditibus Ecclesiæ & Monasterij accipit sustentationē: & propterea Utufructuario vel saltem usuario comparatur, secundum notabilem Glossam *in c. fin. V. Reservari de Off. Ordin. in 6. Menochium de Arbitr. jud. lib. 2. casu 433. n. 35. Petr. Barbosa in l. Divortio princip. ff. Soluto Matrim. p. 2. n. 27. & 53. Tertiò Tutela, si non, ut quidam volunt, tantum Onus, sed munus Publicum & honorificum l. 1. ff. de Munerib. & honor. & l. Testamento 51. ibi ab honore administrandi ff. de Manumiss. Test. non tamen Dignitas est, ut Prælatura; Prælatus enim Præeminentiam cum Jurisdictione externa & in Ecclesiæ suæ bonis liberam & generalem, multoque ampliorem potestatem habet, quàm in Pupilli rebus administrandis Tutor aut Curator, Glossâ *V. Quia Episcopus cit. Barbosa in l. Filiofamilias 26. §. fin ff. Soluto Matrim. n. 22. & Gutierrez cap. 1. cit. n. 9. Ut adeo mirum non sit, quòd modica etiam merè liberaliter donandi facultas, etsi Tutori negetur; Prælato tamen tribuatur, præsertim; quia ut dictum, per eam Laicorum in Prælatos & commissas ipsis Ecclesiis Benevolentia & Beneficentia conservatur: propter quam causam ita donandi facultatem Ecclesiæ utilem, cum Laiman *cit. n. 114. censet Pirrhing cit. Tit. 24. n. 14.****
- 9 Porro quænam magnæ & immoderatæ, vel modicæ & Prælati permixtæ Donationes sint: Viri prudentis, Ecclesiæ facultates & qualitates tam Donantis quàm Donatarij, istius merita vel indigentiam aliàsque, circumstantias ponderantis, æstimationi & arbitrio relinquendum, ijdem censent cum Redoano *de Rebus Eccles. non alien. Rubr. 33. casu 27. §. Quæ verò n. 1.*
- 11 Dubium hîc moveri solet, de merè liberali & immodica donatione à Prælato facta cum consensu Capituli. Quam tanquam

quam Prodigalitem, illicitam esse convenit inter omnes. D. l. f. fensio tamen inter eos est de valore; illam enim perinde, ut quæ de Immobilibus, aut Pretiosis in casu non licito facta est, pro invalida habet Glossa in c. *Fraternitatem cit. V. Inconsultis*, ubi subintelligendam ait Vocem *maximè*, vel *praesertim*, aut aliam similem, implicativam casus magis dubitabilis: quo ejusmodi gravis & Ecclesiæ damnosa Donatio cum Capituli consilio & consensu fit. Eandem, tanquam irritam, rejicere Panormit. in c. *cit. n. 5.* & omnino rejiciendam suadere videtur ratio; quod, ut Prælati licitè & validè donet, *can. Sine exceptione cit.* difertè exigatur, *ut meliora prospiciat, & cum totius Cleri tractatu atque consensu id eligat*, sive justa causa & Solennitas: quarum, etsi posterior in proposito casu non desideretur, deficere tamen hoc ipso, quod Donatio sit immodica, ponatur prior, sive utilitatis vel alia similis causa.

Contra in *cit. c. Joan. Andree in fine*, cujus opinionem ¹² Laiman *l. cit.* benigniorem, Pirrhing. *ibid. n. 15.* probabiliorē vocant, eam pro valida habet; partim quod *c. Fraternitatem cit.* tanquam irritæ rejiciantur ejusmodi Donationes ab Episcopo factæ, *suis Canonicis inconsultis*. Vnde factas, illorum consilio & consensu interveniente, validas esse inferitur arg. à contrario: cujus in Jure magna vis est *l. 1. princip. V. Hujus rei ff. de Off. ejus cui mandata &c.* quando eo illati contrarium Jure non expressum, & ex eo non sequitur iniquitas aut absurdum, Menoch. *de Prasump. lib. 3. pres. 93. n. 5. & consil. 120. n. 31. & alij apud August. Barbofam Argument. Juris loco 27. n. 1. 5. & 35.* partim verò; quod Prælati eum Capitulo representet Ecclesiam vel Monasterium, eique agendo & contrahendo obesse possit.

Neque obstat *can. Sine exceptione cit.* quia eum de Immobilibus intelligendum non obscure desumitur ex textu: cujus ¹³ argumento excipiendus hic est casus, quo immodica ejusmodi Donatio induceret necessitatem distrahendi Immobilia, aut mobilia Pretiosa; cum enim istorum Alienatio ad sui valorem,

T

præter

præter Solennitatem, etiam Utilitatis aliâve similem causam exigat: Donatio immodica, illarum distractionem inducens, utique non subsistet, Laiman & Pirhing *l. cit.*

¶ 4. Haftenus de rerum Ecclesiasticarum Donationibus tradita, non solum in Prælatiſ secularibus, sed etiam, & ex parte multò magis in Abbatibus, Prioribus, aliisque Regularium utriusque Sexûs Præpositis & Superioribus locum habent; etsi enim isti, vi generalis & liberæ Administrationis sibi competentis *can. Nullam* 18. q. 2. de Monasteriorum &c. suorum Mobilibus & non-pretiosis rebus largiri elemosynas, & Misericordiæ, Pietatis hisque affinium Virtutum intuitu: imò etiam Gratitude, Remuneracionis, vel aliâ simili causâ Donationes moderatas facere, & à statu suo non aliena munuscula dare licitè possint: Largitiones tamen sive Donationes immodicas, graves, & notabiles etiam facere ipsi eorumque subditi Religiosi prohibentur, & factæ omnino irritantur: easque facientes, præter mortalis peccati reatum & restitutionis obligationem, incurrunt pœnas Constitutionibus Apostolicis, de *Largitione munerum Regularibus utriusque Sexûs interdicta*, à Clemente VIII. quæ incipit *Religiosa*. 13. Calend. Julij 1594. editâ latas, & ab Urbano VIII. quæ incipit *Nuper*. 16. Octob. 1640. editâ, declaratas. Cujus à summis his Ecclesiæ Antistitibus innovatæ firmatæque prohibitionis ratio non ea duntaxat fuit; quòd per ejusmodi largitiones à Religiosis, tam Prælatiſ quàm subditis, factas, res & Bona in Divinum cultum istiusque Ministrorum necessitates & alimenta pauperum impendenda, contra Fundatorum aliorumque Fidelium ea offerentium intentionem dilapidentur & dissipentur: sed etiam; quòd Religiosæ Paupertatis Votum & Vitæ fundamentum convellatur: & Ambitionis, aucupandæ gratiæ, aliisque à sanctissima illa Professione & Perfectionis via omnino alienis studijs excitatis, disciplinæ Regularis observantia relaxetur, Donatus *Tom. 1. Prax. Regul. p. 2. tract. 15. q. 2.* & Carol. Anton. *Theaur. de Pœnis Eccles. p. 2. cap. 10. v. Mœvera, in fine.*

ARTI.